

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА)
для вступу на навчання на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
на базі повної загальної середньої освіти за спеціальностями:
051 «Економіка», 053 «Психологія», 262 «Правоохоронна діяльність»**

Розглянуто та схвалено на засіданні
вченої ради Академії
«21» квітня 2023 року, протокол № 3

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування з іноземної мови створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень вступників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи), Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Закону України «Про вищу освіту».

Мета програми – зорієнтувати абітурієнтів у підготовці до вступних випробувань. Вступне випробування з іноземної мови для вступників до Академії проводиться у формі тестів. Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого у Великій Британії та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Об'єктом контролю є читання як вид мовленнєвої діяльності, а також лексичні та граматичні аспекти іншомовної комунікації.

Метою вступного випробування є комплексна перевірка рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції у вступників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

Завдання спрямовані на перевірку:

- рівня сформованості іншомовної компетенції в читанні орієнтованої на розуміння основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання);
- лексико-граматичних навичок (використання мови), контроль яких передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і утворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань.

При виконанні тесту абітурієнт повинен виявити наступні знання, комунікативні вміння та навички:

- розуміти основний зміст автентичного тексту;
- знаходити спеціальну або необхідну інформацію в автентичних текстах різнопланового характеру;
- повністю розуміти зміст автентичного тексту, якщо значення незнайомих слів розкривається на основі лінгвістичної та контекстуальної здогадки;
- розуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами тексту;
- розрізнати значення окремих лексичних одиниць відповідно до контексту;
- правильно використовувати граматичні форми частин мови та частини мови відповідно до контексту.

Зміст програми вступного випробування

1. Читання

Мета — визначити рівень сформованості вмінь абітурієнтів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу.

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям вступників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окреслені в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Форми завдань:

- вибір правильної відповіді;
- встановлення відповідності (добір логічних пар);
- заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Вступники повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо; розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю; розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

2. Використання мови

Мета — визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість вступникам вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу вступників. Вступник вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Форми завдань:

- вибрати одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів;
- заповнити пропуски у тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення.

Вступники повинні вміти:

- ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування.

У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння вступників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Тест складається із коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Тематика текстів для читання

1. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми.
- Сім'я. Родинні стосунки.
- особистісні пріоритети.
- Характер людини.
- Режим дня.

- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

2. Публічна сфера

- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країні, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.
- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.
- **III. Освітня сфера.**
- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

Вимоги щодо володіння мовною компетенцією

Морфологія

Іменник. Однина і множина іменників. Відмінювання іменників. Загальний відмінок. Присвійний відмінок. Рід іменника.

Артикль. Основні випадки вживання означених і неозначених артиклів. Нульовий артикль. Місце артикля в реченні.

Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Порівняльні конструкції з прикметниками. Прикметники, що вживаються з прийменниками.

Числівник. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Дробові числівники.

Займенник. Особові займенники. Вживання займенника *it*. Види займенників (присвійні, зворотні, взаємні, вказівні, питальні, сполучні відносні).

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані. Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II.

Фразові дієслова з: get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand.

Структура *to be going to do smth.*

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця і часу
Основні прислівникові звороти.

Прийменник. Види прийменників. Вживання прийменників. Місце прийменника в реченні.

Сполучник. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Синтаксис

- Структура різних типів речень.
- Прості речення.
- Безособові речення.
- Складні речення (складносурядні і складнопідрядні).

Пряма і непряма мова.

- Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

Список рекомендованої літератури

1. Розінська М., Едвардз Л., Манн М., Тейлор-Ноулз С. Get 200! Book 1, Book 2 . Macmillan Education, 2016.
2. Protsenko K., Reese C. Exam Booster. B1–B2. Cambridge : Cambridge University Press, 2017.
3. Kosta J., Williams M., Styring J., Tims N. Prepare! Cambridge : Cambridge University Press, 2015.
4. Puchta H, Stranks J. More. Second edition. Cambridge : Cambridge, 2008.
5. Falla T., Davies P. Solutions, 2nd edition. Oxford : Oxford University Press, 2014.
6. Puchta H., Stranks J., Lewis- Jones P. English in Mind, Second edition. Cambridge : Cambridge, 2012.
7. Evans V., Dooley D. Access. Express Publishing, 2015.
8. Murphy R. English Grammar in Use. A self-study reference and practice book for intermediate students, with answers and CD-ROM. Fourth Edition. Cambridge : Cambridge University Press, 2012.
9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A self-study reference and practice book for elementary students of English. With Answers. Cambridge : Cambridge University Press, 2015.
10. Side, Richard and Wellman, Guy. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency. Fully updated for the revised CPE. Harlow : Pearson Education Limited, 2005.
11. Swan, Michael. Practical English Usage. Oxford : Oxford University Press, 2001.
12. Vince, Michael. Advanced Language Usage. MACMILLAN : Macmillan Publishers Limited, 2003.